

Les carreres de globus «Bombes» al Poblenou

La gran carrera de globus de 1907 va ser un èxit de públic

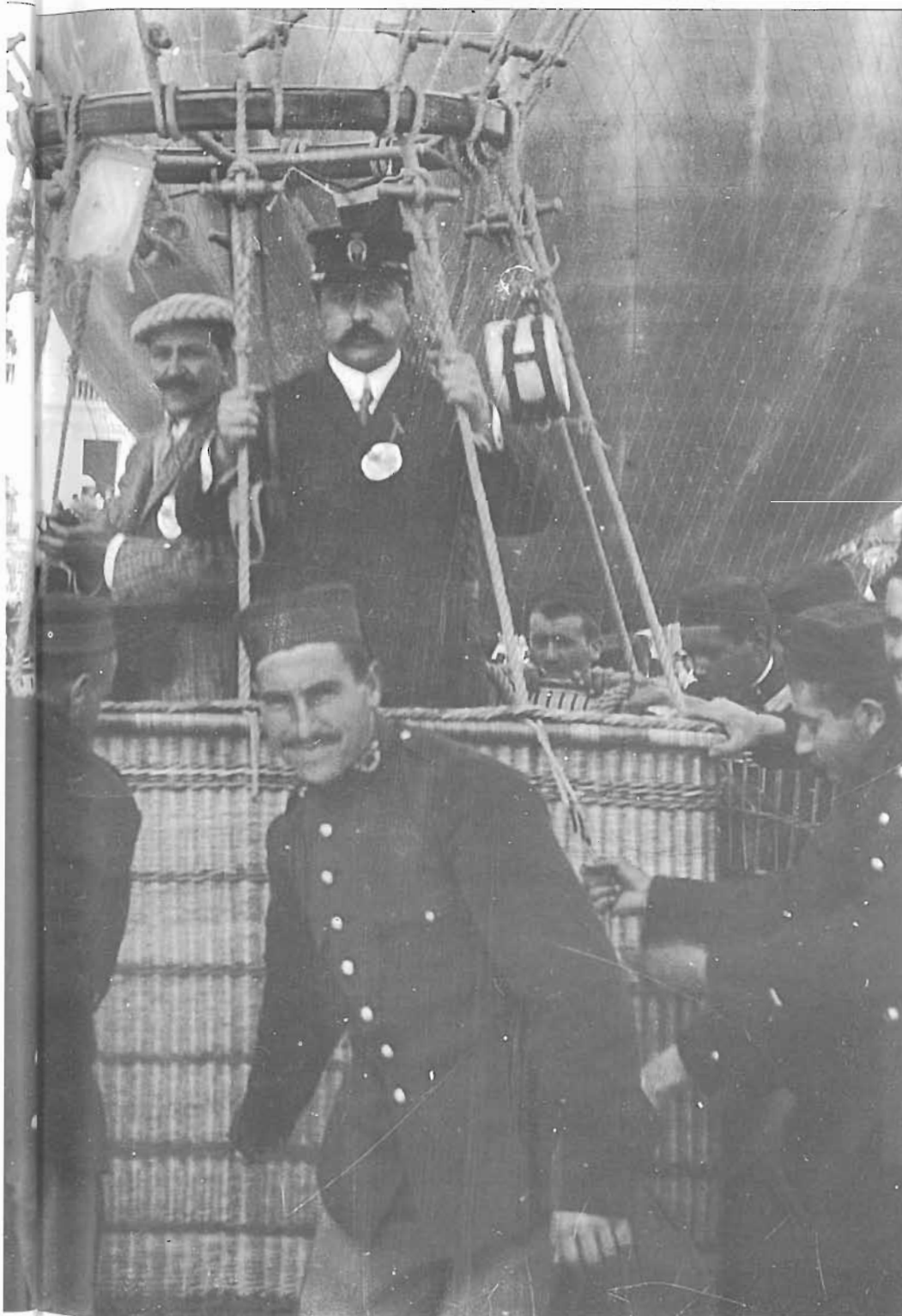
Els concursos de globus a la ciutat de Barcelona van ser molt populars durant la primera dècada del segle XX. Molts d'aquests concursos se celebraven al barri del Poblenou aprofitant les instal·lacions de la fàbrica de Gas Lebón, nascuda per a l'enllumenat públic de la ciutat.

La fàbrica, un dels punts de referència del Poblenou des del 1864 fins al 1964, era coneguda com la de l'Arenal, perquè estava situada entre la via del tren de Mataró i la platja del Poblenou. El moment més brillant de la seva trajectòria correspon als trenta-cinc o quaranta anys anteriors a la Primera Guerra Mundial.

L'almanac de *L'Esquella de la Torratxa* de 1907 dona la notícia que el 2 de juny, a les quatre de la tarda, es va celebrar un concurs aerostàtic de globus lliures, coneguts popularment com a *bombes*, organitzat pel Real Aéreo Club de España i patrocinat per l'Ajuntament dins dels actes programats per les Festes de Barcelona, en el camp de futbol conegut com camp del Gas per la seva proximitat als gasòmetres Lebón i situat entre els carrers Curtidores (avui Pellaires) i Major del Taulat. Per poder valorar la

Els tripulants i els seus ajudants d'un dels globus participants en el concurs abans d'enlairar-se. Al fons es poden veure els balcons i els terrats de les cases del carrer Pellaires (aleshores Curtidores) atapeïdes de gent protegint-se del sol del mes de juny amb ombrel·les i paraigües. Un magnífic fotograma del reportatge del cineasta català Ricard de Baños, Concurso de globos aerostáticos en Barcelona (1907).

magnitud de l'esdeveniment cal recordar que l'Ajuntament va habilitar un servei de tramvies especial directe des de la plaça Catalunya fins al Poblenou. També es recomanava el ferrocarril aprofitant la proximitat de l'estació, darrere de la qual, segons s'anuncia a les entrades, es trobava el lloc de la festa, i fins i tot es recomanava el millor recorregut per accedir amb automòbil, des de la plaça Catalunya, seguint per la ronda Sant Pere, l'Arc del Triomf, la carretera de Ribes, el carrer Escolles (Clot), el carrer Verneda, el carrer Sant Joan de Malta, el carrer Sant Pere del Taulat (avui Marià Aguiló), el carrer Joncar, el carrer Tortellà i el carrer Curtidores (avui Pellaires). Com es pot veure, en aquells temps no era gens fàcil arribar el Poblenou i el trajecte proposat és una veritable excursió.

L'entrada de passeig costava 1 peseta, l'entrada de tribuna, 15, i la de la llotja, 30.

Cara a una carrera internacional

En el concurs, prova de selecció per participar a la prestigiosa Copa Gordon Bennett, una carrera internacional de globus creada a París a finals de setembre de 1906 per l'empresari periodístic i esportista nord-americà que va donar nom a la prova, hi van prendre part deu globus que es van enlairar amb l'ordre següent: *Vencejo*, *Maria Teresa*, *Alfonso XIII*, *Alcotán*, *Cierzo*, *Gerifalte*, *Reina Victòria*, *Amanda*, *Júpiter i Norte*. El *Jesús Duro* i l'*Astúries*, que també estaven inscrits, no van poder sortir per haver tingut diverses avaries. Els premis d'

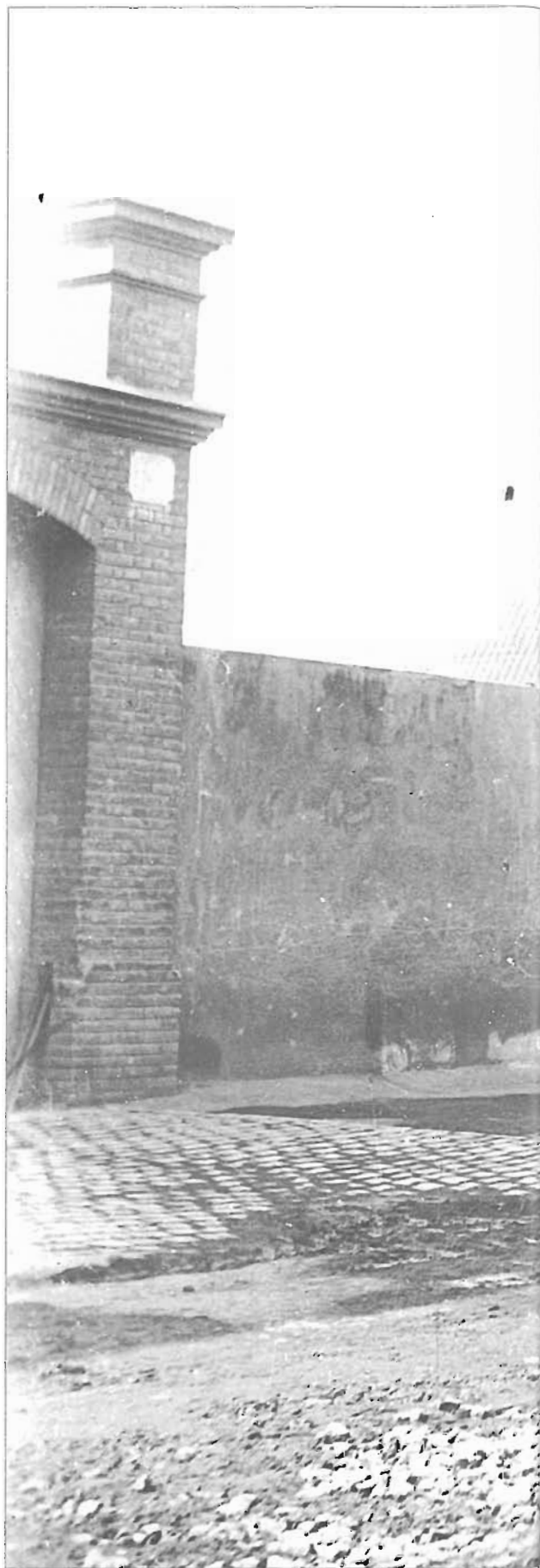

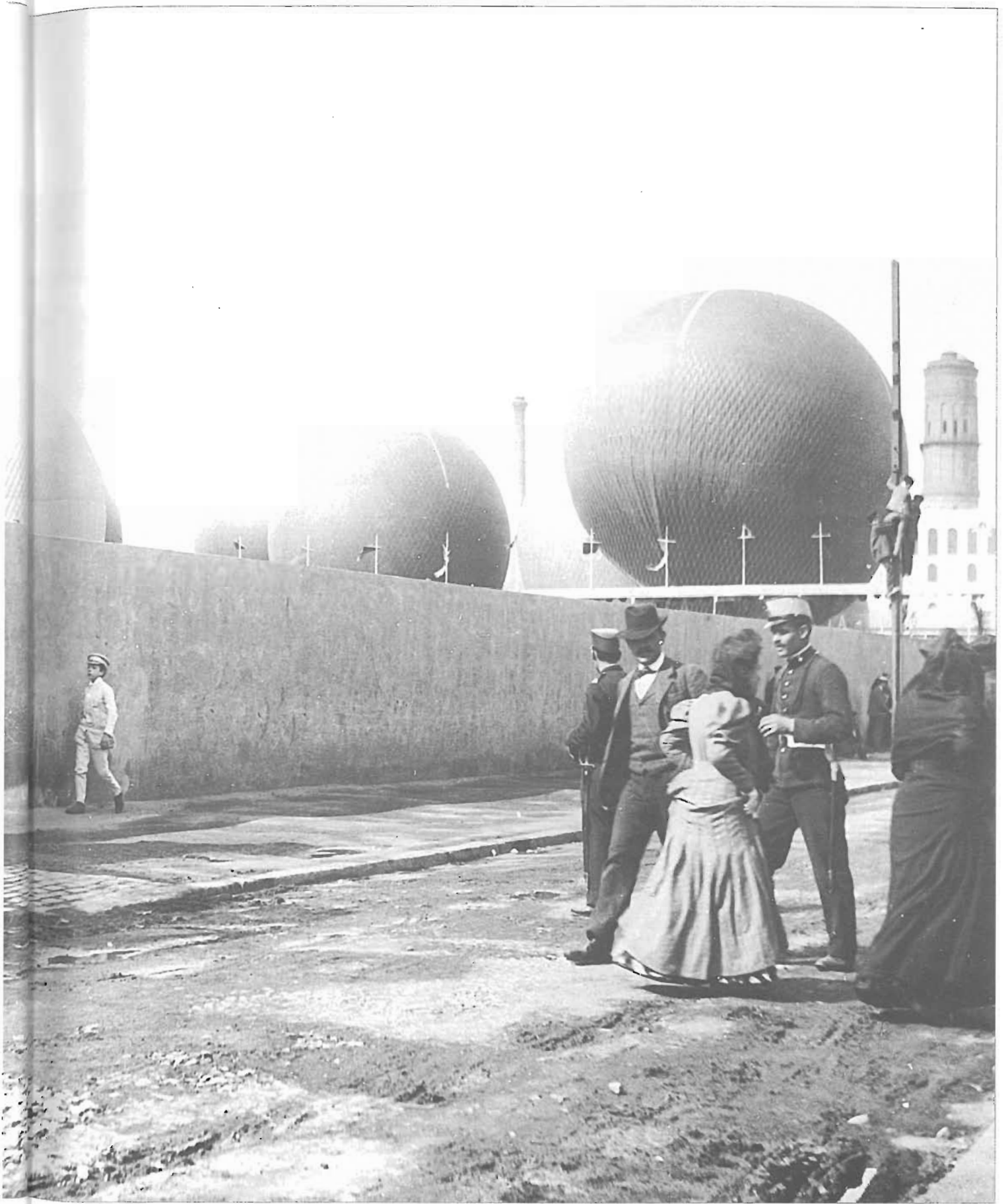
La revista humorística L'Esquella de la Torratxa publica aquesta imatge en la qual compara els globus amb les bombes llançades pels anarquistes a Barcelona durant aquells anys.

(AHPN)

Globus pocs moments abans de començar la cursa. Al fons es pot veure la Torre de les Aigües de Can Girona.

(AHPN)

N.º 5520

Fiestas de Barcelona

Concurso de Globos Libres

Organizado por el

Real Aereo Club de España

Entrada de paseo 1 peseta

Consérvese este billete en caso de suspensión de la fiesta.

Entrada

ADVERTENCIAS

La salida de los globos se verificará en un solar de Pueblo Nuevo, situado entre las calles de Curtidores y Mayor del Taulat, frente a la fábrica de Gas Lebón.

PARA IR, tomando como punto de partida la Plaza de Cataluña los itinerarios más convenientes son:

Coches y Automóviles—(Entrada por la calle de Curtidores).
Plaza de Cataluña, Ronda de S. Pedro, Arco de Triunfo, Carretera de Ribas, Calle Escuelas (Clot), Calle Verneda, Calle San Juan de Malta, Calle San Pedro del Taulat, Calle Juncar, Calle Tortellá y Calle de Curtidores.

Tranvías.—Utilícense los de servicio especial directo desde la Plaza de Cataluña a Pueblo Nuevo. Sigase a pie la calle Mayor del Taulat a cuya terminación se halla el solar indicado.

Ferro-Carril: Por la estación de Francia a Pueblo Nuevo.

Salidas de trenes
Barcelona-Pueblo Nuevo, 14:30 — 15 — 15:25 — 16
Pueblo Nuevo-Barcelona, 16:48 — 17:27 — 18:08 — 18:42

Detras de la estación de Pueblo Nuevo se encuentra el lugar de la fiesta.
A las 4 de la tarde.

Tiquet d'entrada per poder assistir a una exhibició de globus. A l'anvers s'indica el lloc i els mitjans de transport per poder-hi assistir.
(AHPN)

honor van ser obtinguts per *Gerifalte*, *Júpiter* i *Alcotan*. Els premis en metàl·lic, amb el patrocini de l'Ajuntament de Barcelona, van ser per a *Reina Victoria* (9.000 pessetes), *Maria Teresa* (4.000) i *Amanda* (1.000). Repassant els noms dels guanyadors és fàcil adonar-se de per què els promotors del que després fou el popular club de futbol *Júpiter* van triar aquest nom i no un altre per al seu equip fundat el 12 de maig de 1909, a la cerxeria Cebrià, situada en un local de

la Rambla del Poblenou que ara ocupa el conegut i popular *Tio Che*.

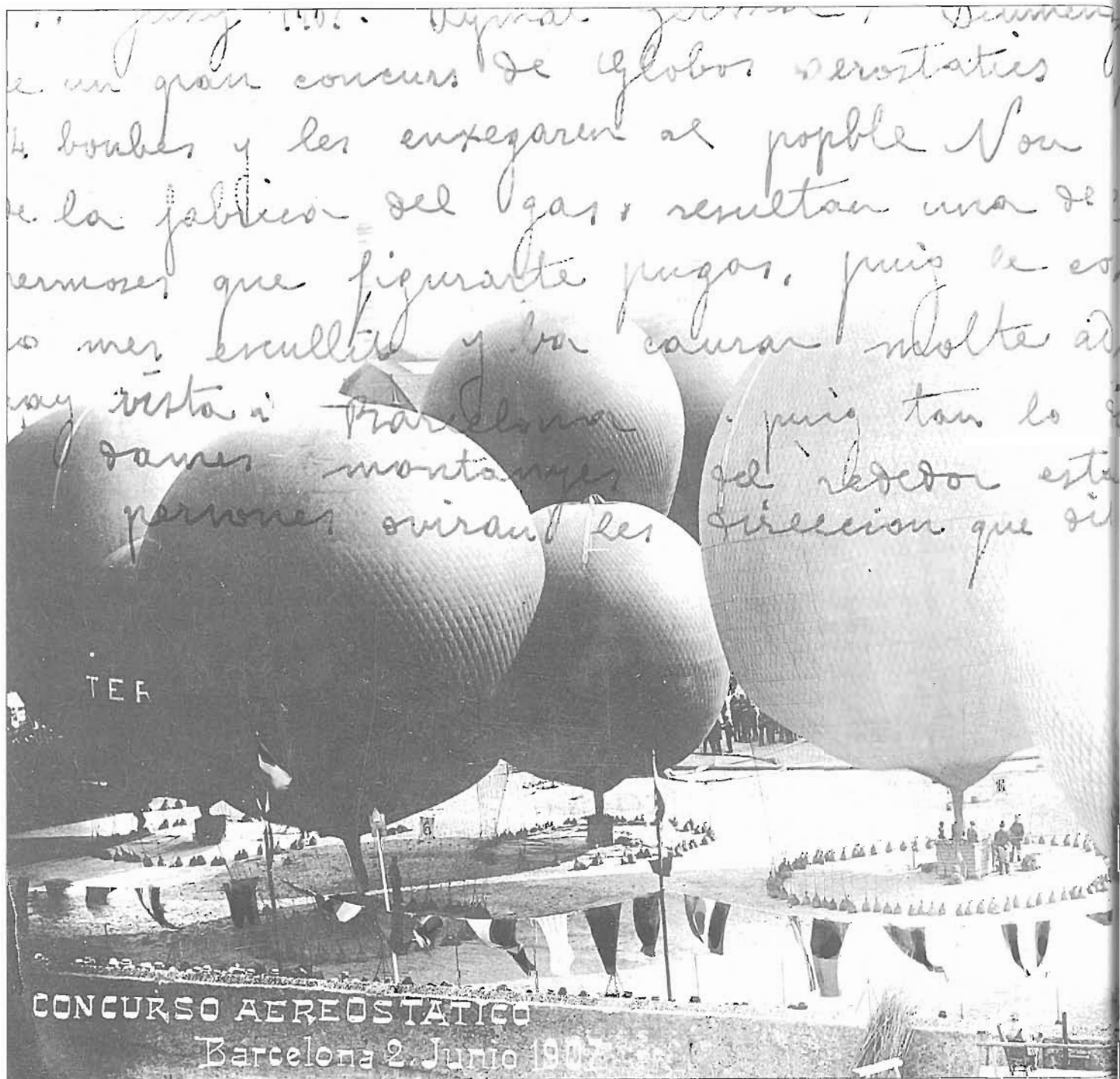
Amb els seus alegres i ben vestits tripulants, els aeròstats s'enlairaven majestàtics i eren símbol d'aquella daurada i despreocupada Europa, que aviat va saltar pels aires en esclatar la Primera Guerra Mundial.

En qualsevol cas, aquesta afició de les classes adinerades als globus va anticipar que l'era dels aeròstats serviria per entretenir milers de persones de totes les classes socials, tal com es fa

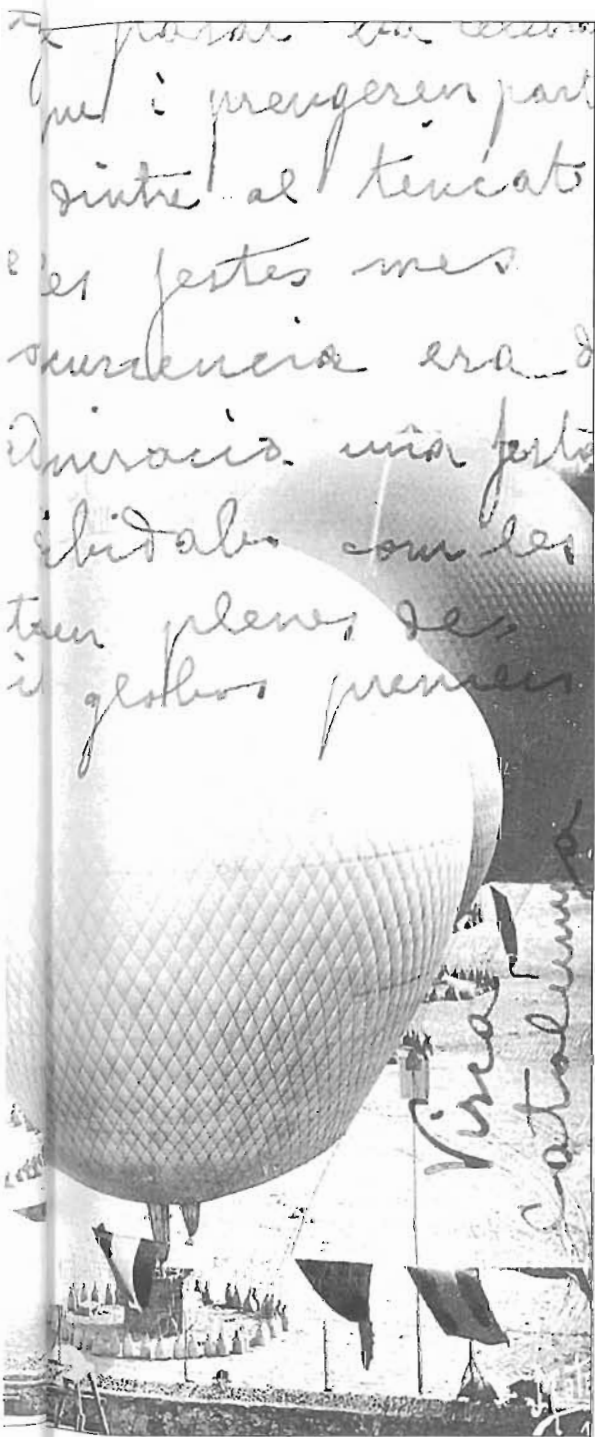

El públic corrent per presenciar l'aterratge d'un globus al final de l'avinguda Icària, prop del Cementiri del Poblenou.
(ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT)

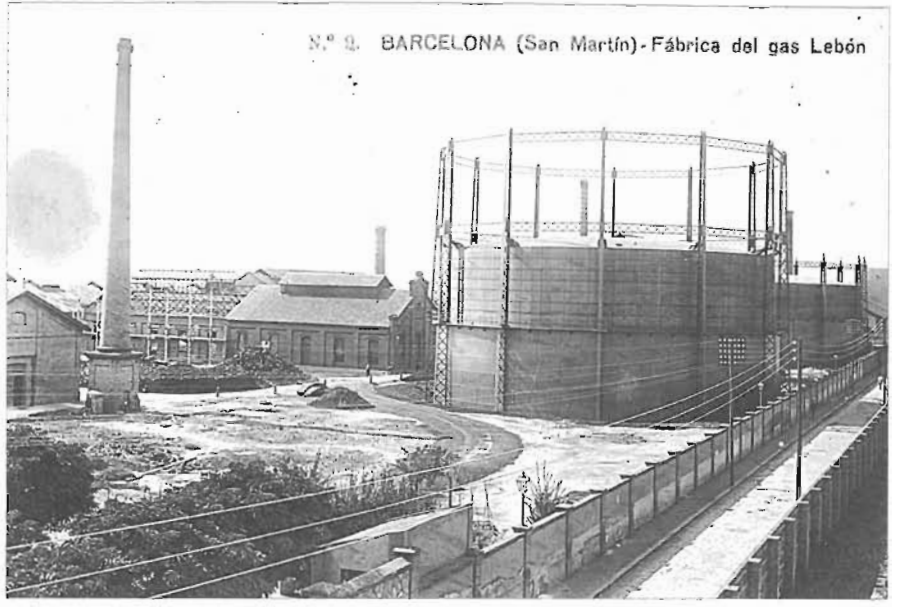

Postal enviada per Marian Soley Sitjes, en la qual es reproduïen els globus participants en el concurs abans d'enlairar-se, adreçada el seu germà Josep que aleshores residia a Mèxic.

que i prengeren part
dintre al tencat
es festes mes
concurrència era d'
admiració una festa
elidada com les
ten plenes de
i globos prenen

Visca Catalunya

La fàbrica de gas Lebon proporcionava el gas necessari per als globus.

patent en un magnífic testimoni directe que ens va deixar Marian Soley Sitges –ignorem si era veïna del Poblenou– que, el 15 juny de 1907, pocs dies després d’haver-se celebrat el concurs, va escriure una postal on es reproduïen els globus participants abans d’enlairar-se, adreçada al seu germà Josep, que aleshores residia a Mèxic. Aquesta postal, gairebé cent anys després, ha tornat al Poblenou.

Pel seu interès reproduïm a continuació el text íntegre respectant la grafia original: «Aymat germa; Diumenge pasat ba celebrase un gran concurs de globos aerostatics que i prengeren part 14 bombes y les enxegaren al poble Nou dintre al tencat de la fabrica del gas, resultan una de les festes mes fermoses que figurarte pugas, puig la concurrència era de lo mes escullit y ba causar molta admiracio, una festa mai vista a Barcelona, puig tan lo Tibidabo com les dames montanyes del rededor estaben plenes de persones avirant les direccions que dits globus prenién». I finalitza amb un «Visca Catalunya».

Un accident

Poc dies després d’haver-se celebrat el concurs, concretament el dia 6 de juny, va tenir lloc un desgraciat accident. Quan el globus *Cierzo* estava verificant una ascensió, va morir un espectador que en el moment d’arrancar l’aeròstat es va quedar penjat a la barqueta i, quan estava a uns 700 metres d’alçada, es va deixar anar un cop esgotades les seves forces i haver resultat infructuosos tots els esforços dels tripulants per intentar pujar l’infortunat a l’interior del globus.

El vol dels globus sobre els terrats del Poblenou va quedar gravat a la retina d’un nen del barri que després va esdevenir un gran pintor. El nen no era un altre que Ramon Calsina Baró (1901-1992). En molts dels seus quadres es pot veure els globus enlairant-se pel cel fent companyia sovint a un altre referent de la seva obra pictòrica, la Torre de les Aigües de Can Girona.

JORDI FOSSAS